

Владимир Бешков на 60 години

Петър БЕРОН

На 8 септември 1954 г. за пръв път се срещнах със студента първокурсник Владимир Бешков, който два дни по-късно навърши 19 години. В онази съдбовна за мен вечер, когато за пръв път „встъпих“ в българските зоологически среди, с Бешков дълго се изпрацахме по смълчаните софийски улици

и си говорехме за такива фантастични и екзотични краища като Пирин и Странджа. Тогава не можехме да предположим, че разговорът ни ще продължи (поне) още 41 години, че ще изкачваме заедно петхилядниците на Африка и ще се забираме из пещерите на Суматра, Ява и Тимор.

Владимир Анастасов Бешков е роден в София на 10 септември 1935 г. в семейството на академичен географ проф. Анастас Бешков. От баща си явно е получил бързия си ум, силната памет, вкуса към пътешествията и твърдите си морални принципи.

Бешков завършва Биолого-Геолого-Географския факултет на Софийския университет през 1959 г. и от 1960 г. е назначен за специалист биолог в Института по зоология при БАН. През 1963 г. става научен сътрудник, а през 1983 г. — старши научен сътрудник, а преди това през 1979 г. — кандидат на биологическите науки. Пенсионира се на 1 декември 1995 г.

За тези 37 години научна работа в Института Вл. Бешков се наложи като най-добрия у нас специалист по земноводните и влечугите. Неуморим теренен изследовател, той опозна и най-скритите кътчета на България и установи много неизвестни факти из разпространението и биологията на нашите земноводни, влечуги и

прилепи. Едни от най-значителните му изследвания са тези върху гръцката жаба, върху странните размножителни миграции на планинската жаба и върху змиите в района на село Брезница. Много от неговите 55 научни труда се цитират постоянно от херпетолозите, които изучават фауната на Балканския полуостров.

Много време и енергия Бешков посвети и посвещава на защитата на природата — отпечатва афиши за защитата на костенурките и прилепите, сам ги разнася и лепи из България. Негово дело са много зоологически експертизи, статии в Червената книга на България, по негово настояване беше издадена и заповед за защита на костенурките. Бешков е консултант и на някои от най-забележителните български филми за природата. Един от нашите най-ерудирани зоолози, Бешков е търсен от всички, които изучават българската природа и фауна.

Пещерняк още от 1952 г., Вл. Бешков е посетил много стотици пещери в България, Гърция, САЩ, Индонезия и други страни. Той е написал и десетки статии в защита на прилепите и пещерите. И сега Бешков не пропуска възможността да прониква в нови и стари пещери и е най-отдавна действащият пещерняк в България.

Жаждата за пътешествия води Бешков в десетки страни (често заедно с автора на настоящата статия). Заедно посетихме Гърция (през 1974 и 1984 г.), обиколихме Турция с мотоциклета му (1971), Близкия и Среден Изток (1972), Кения и Уганда (1993), Индонезия и Малайзия (1994). През 1981 г. пък имаше рядката възможност да обиколи едни от най-интересните кътове на САЩ. Заедно с Вл. Бешков съм преживял едни от най-вълнуващите моменти на своя живот по върховете като Килиманджаро, Рубензори, Къринчи, Рунджани, по върховете на Гърция, Турция и Иран и къде ли не още. Физически добре подготвен и любознателен, Бешков и сега е винаги готов за нови пътешествия. Оттам донесохме значителни колекции от различни видове животни, десетки от които носят неговото име.

Убеден демократ, ярка и принципна личност, Бешков е един от най-забележителните изследователи на българската природа и човек с много още хоризонти пред себе си. На нашия стар приятел — честити 60!

